లోయలోని ప్రపంచం

అరుణోదయ ఛాయాదా అన్నట్టు, సూర్యుడు ఎర్రబారి, పశ్చిమాకాశం నిండా నిష్క్రమిస్తున్నాడు. అతడి రాకలు, పోకలు చూసి ఎవరి ఉదయం ఈ లోయలో మనుషులు ఎలకరించాలో తెలుసు. అయినా, విసుగు లేదు. ఎప్పుడూ, ఎక్కడా, ఏనాడూ, వింతగా, కొత్తగా అనిపిస్తూనే ఉంటుంది. ఎలా అనిపించకుండా ఉంటుంది? ఎప్పుడు ఎవరు వస్తారో, ఎవరు వెళ్తారో, ఎవరు ఎవరిని కలుస్తారో, ఎవరు ఎవరిని వదిలి వెళ్తారో, ఎవరు ఎవరి కోసం ఎదురుచూస్తారో, ఎవరు ఎవరి కోసం ఎదురుచూడకుండా వస్తారో, ఎవరు ఎవరి కోసం ఎదురుచూడకుండా వెళ్తారో, ఎవరు ఎవరి కోసం ఎదురుచూడకుండా వస్తారో, ఎవరు ఎవరి కోసం ఎదురుచూడకుండా వెళ్తారో అప్పుడు అనిపిస్తుంది. అది ప్రత్యేకం. నిన్న మొన్న పనివర్తులు ఉండి [illegible] తిరుగుతున్న ఎమ్మెలూలో! [illegible] మరో [illegible] అక్కడ [illegible] మాట్లాడుకుంటున్నారు.

వాళ్ళలో ఒకాయన వంశి ఆదరణ పొందుతూ ఆలోచనలతో కలవరపడి ఉన్నాడు. ఇవాళ! ఏమా వచ్చింది? ప్రతిరోజూ ఎప్పుడూ పనిచేసి, డాక్టర్ నా రిపోర్టు చెప్పింది? [illegible] అంటి కాంచెప్పాలి కదా, అపిస్టెంట్ లూ ఈ వాడ [illegible] వెళ్ళిపోయారు. [illegible] ఇంటి దగ్గర [illegible] పిల్లకి పిలుపులు. నాకు [illegible] వినాలనుకున్నాయి. [illegible] ఆనందం, [illegible] ఆనందం [illegible] 'వంశీ! ఈ రోజు నా [illegible] అప్పుడు [illegible] పెట్టి! ఇంటికి నా [illegible] వెళ్ళిపోయింది. అప్పుడు [illegible] ఉండేది' అనుకున్నాడు.

'చూడండి. [illegible] . .'

"[illegible] వచ్చిందా, బాబూ?" వంశి మాటలు పూర్తికాకుండానే [illegible] ప్రశ్న.

"ఆ రోజు వచ్చింది. [illegible] అనుకున్నట్టుగా అది [illegible]" వంశి [illegible] చెప్పాలో తెలియడం లేదు. వాళ్ళు [illegible] ప్రాణాలతో వింటున్నారు. [illegible] కూడా [illegible] . . . అది [illegible] . " [illegible] వంశి.

[illegible] భార్యను రెండు చేతులతో [illegible] పట్టుకున్నాడు భర్త. [illegible] వెళ్ళి [illegible] చూస్తూంటే [illegible] చెప్పలేనంత [illegible]

"[illegible] ఇష్టం" [illegible] అని [illegible] వంశి. [illegible] ఎదురుచూస్తూ "ఏమిటి ఎంగతి?" [illegible]

"నీ దగ్గరికి వస్తున్నాను. రేపటితో [illegible] పూర్తయిపోతుంది. ఎలాగూ [illegible] ఉద్యోగాలు వచ్చే [illegible] ఇన్ఫ్లుయెన్స్ చేసి వేయిస్తాను. నా కిష్టం లేదు. అందుకే ఏదో [illegible] . . ."

"[illegible]" [illegible] "అదేలే [illegible]."

"[illegible] తెగలంపలు [illegible] తప్పుకుంటాడు [illegible] వస్తావా?"

"[illegible]. [illegible] సంగతి [illegible]? [illegible] అంటూ [illegible] నన్నిటికీ [illegible] ఉన్నాను. [illegible] [illegible] సమిగ్రమూ. [illegible] సారను [illegible]." నిమ్మరిగా [illegible] వంశి.

* *

పశ్చిమాన సింధూరంలో [illegible] పోతున్న సూర్యుణ్ణి ఆశ్చర్యంగా చూడడానికి మిలమిలమని [illegible] నక్షత్రాలు అవిచలనతో గాలులు [illegible] ఆస్వాదిస్తూ [illegible] వస్త్రాల వెన్నెలలు చిందిస్తూ నెమ్మదిగా [illegible] వస్తాడు చంద్రుడు. వెన్నెల చూసి తలికయిన మనసులో [illegible] రెచ్చాన్ని [illegible], ఒయ్యారాన్నిగలబోస్తూ కవ్వింపిల్లలా కదులుతున్నాయి పిల్లతెమ్మెరలు. పెంధుర [illegible] పరుగు [illegible] పాయలు [illegible] నెమ్మదిగా [illegible] ఎరని [illegible]. [illegible] మైమరిచింది మురిపించడమే [illegible] ఎదురుగా, దూరంగా [illegible] తెరలూలు [illegible] పడుతున్నాయి. [illegible] కొట్టు సంవత్సరాల నుండి ఏవనో చెప్పి [illegible] ఉన్నట్టున్న వాటి [illegible] మానవు [illegible] చెప్పుకొస్తున్నట్టు [illegible]. [illegible] వెన్నెలలో ప్రకృతి [illegible] మూస్తూంది.

"వంశీ!" [illegible] వంశి ఒడిలో తల పెట్టుకుని ఆకాశంలో చుక్కల్ని చూస్తూ పిలిచింది కవిత.

బదులు లేకుండా తన్మయుడై కవితనే చూస్తున్నాడు వంశి.

"ఏమిటి, వంశీ?" మధురంగా అడిగింది కవిత.

"ఈ మధురమైన ప్రకృతిలో మరపురాని నీ కమనీయమైన రూపుచూస్తుంటే నా అదృష్టాన్ని ఎలుగెత్తి లోకానికి చాటాలని ఉంది, కవితా! నీ కనులలో [illegible] అనురాగాలు చూస్తుంటే ఎప్పటికీ నీ ఒడిలో పొదన్నై ఉండిపోవాలనిపిస్తుంది."

"నా పిచ్చివంశీ!" వంశి తలలో వేళ్ళు దూర్చి లాలనగా, ప్రేమగా అంది కవిత.

"నా ఆరాధ్యదైవం, వంశివి, నువ్వు. నీ ప్రియమైన దాసుడ నేను. నిన్ను చూస్తూ ఈ జీవితం ఎలాగ ఈ వెన్నెల్లా గడిపేయాలనిపిస్తుంది. ఆ [illegible] నాకు ఇవ్వు, వంశీ! నీ కళ్ళనూ [illegible] విడిచిపెట్టను. నువ్వు లేకపోతే [illegible] కవిత. చంద్రుడు [illegible] నేను [illegible] లేదు, వంశీ." కవిత [illegible] నీలి వెన్నెల కాంతిలో మిలమిలా [illegible] సింది.

"[illegible]! ఏమిటి, కవితా? నిన్ను విడిచి నేను బ్రతకగలనా? నువ్వు లేని నేను లేను, కవితా."

"భగవంతుడెంత దయామయుడు, వంశీ! నా కలలు ఫలింపజేశాడు. నీ సహచరినయి, ఇలా వెన్నెల్లో నీతో [illegible] కబుర్లు చెప్పాలని, నీ ఒడిలో [illegible] పొదలా మైమరిచి పోవాలని ఊహల [illegible] కట్టాను. ఇలాగే ఒక చిన్న [illegible], చుట్టూ బోలెడు తోట, అందులో [illegible], ఎనకి ముద్దుగా ఇద్దరు [illegible], వాళ్ళలో నీ పోలికలు చూసుకుని మురిసిపోతూ, నీకు నచ్చిన గృహిణిగా [illegible] ఇంటివిచక్కదిద్దుతూ, నీ దాగిలిలో ఒగిరి, మురిసిపోవాలని. . . ఓహ్! కోటి కలలు కన్నాను. భగవంతుడు ఎందరివో లేని అదృష్టాన్ని ఈ దీనురాలి కిచ్చాడు."

"అదృష్టం నాది, కవితా! నీ జన్మలో చేసుకున్న పుణ్యమేనా. నువ్వు లభించావు."

"కాదు, వంశీ. నా గురించి అన్నీ వదులుకుని, అందర్ని వదులుకుని. . ."

"ష్!" సున్నితంగా కవిత పెదవులు మూశాడు. "ఎగ్రీడ్! అదృష్టం నువ్వు ఇచ్చుకోడిను. సరేనా?" తియ్యగా నవ్వింది కవిత. వంశి గుండెల్లో పులకలు విరిశాయి.

"కవితా! భగవంతుడు నిన్ను నా కోసమే సృజించాడేమో! ! ! నీ కోసం ఏమయినా చేస్తాను. జీవితంలో ఎన్ని కష్టాలయినా భరిస్తాను. నువు నా దగ్గర ఉంటే చాలు, నా కదే స్వర్గం."

అలాగే వంశిని వెనక్కినుకుని పోయింది కవిత. వారిద్దరి మధ్యా ప్రకృతే మూగ వోయింది. ఉస్సనట్టుండి ఇద్దరూ ఉలికి పడ్డారు. బయట వెంకన్న ఎవరితోనో గట్టిగా మాట్లాడుతున్నాడు "బాబుగారిప్పుడు రారు. ఎళ్ళమంటుంటే నీ కర్థమదూ? !"

నళిని జయంతి

ఆవతలి వ్యక్తి జవాబు వినపడడం లేదు. వంశి మనసులో కర్తవ్యం పిల్లమంటూంది కాని, ఇంత మధురమైన సమయంలో ఎదిలి పెట్టిపోతే కవిత బాధ పడుతుందేమో? క్షణం తటపటాయించాడు.

"వంశీ! పాపం, ఏ రే కష్టంలో ఉన్నారో ఒకసారి వెళ్లి రాకూడదా?" లాలనగా అంది కవిత. వంశి కనులు కృతజ్ఞతతో, తృప్తితో నిండిపోయాయి.

'ఇతరుల కోసం నీ సుఖాన్ని త్యాగం చెయ్యి, లగిన నిన్ను పొంది' నే నెంత అదృష్టవంతుణ్ణి!' మనసులో అనుకుని తృప్తి గా లేచాడు వంశి.

* * *

"నిజంగానా! ?" నమ్మలేనట్టు ఆతతగా, ఆనందంగా అడిగాడు వంశి.

సిగు తో ముడుచుకు పోయింది వంశి కౌగిట్లో కవిత. వంశికి లోకం పచ్చగా, ఆనందంగా నవ్వుతూన్నట్టు ఉంది. 'పాపం! అని అరుచుకుంటూ బయటికి పరుగెత్తబోయిన వంశిని— "అరె, [illegible] పిల్లడివోయ్!" అంటూ [illegible] పట్టి ఆపింది కవిత.

"ఉండు, అందరికి చెప్పనీయి..." హుషారుగా అన్నాడు వంశి.

'ఛీ! ఎవరైనా నవ్వారు. ఇంకా నయం దండోరా వేయించారు కాదు!" హాయిగా నవ్వింది కవిత. అదిమ్మకింగా వంశి ముఖం చిన్నబోయింది. కన్నుల్లో బాధ పేరుకుంది. గమ్మున వంశి చెయి పట్టుకుంది కవిత. "నిన్ను నొప్పించే మా పేదయినా అన్నానా, వంశీ?"

"అయి, కవితా! నువ్వు పెళ్ళే మాటిలా అలా అయి ఉంటే నీ కెన్ని వేదుకలు జరిగేవో కదూ? ఎంత అపురూపంగా చూసుకునేవారో? ! అన్నిటికి దూరంగా ఈ పల్లెటూర్లో, ఈ గుడిసెలో నిన్ను పడేశాను కదూ?" వంశి గొంతు బాధతో జీరపోయింది

"వంశీ! అలా అనవద్దని చెప్పలే! నీ ప్రేమలో నాకు లభించే, ఆనందం,

ఏ పిన్నిగ్యం? నేను పొందే తృప్తి నా కింకెక్కడా అభించదు. నీ దగ్గర జీవితాంతం గడపటం కంటే వాళ్ళు వేరే కోరికలు లేవు. ఆడుగో, మనింకా బాధ పడుతున్నావు. అలా అయితే మేము భరించలేము, బాబూ! వచ్చాలి మరి. వచ్చావా? ప్లీజ్!"

బాధగా వచ్చాడు వంశి.

* * *

"వెంకన్నా!"

"ఏం బాబుగారూ?" చేతులు కట్టుకుని విలబడ్డాడు వెంకన్న.

"ఏదేం లేదు. ఈ ఊరంతా . . . స్థిరాలు దగ్గరి ఉంచి ఒక ఏభై రూపాయలు తీసుకుని రావాలి ఈ మందులు తీసుకురా." లిస్టు రాసిస్తూ అన్నాడు వంశి.

"బాబుగారూ! మీరు కోప్పడనంటే ఒక మాట చెబుతాను. మీ మంచి కోరేవాణ్ణి, పెద్దణ్ణి!"

"చెప్పు, వెంకన్నా!" నవ్వుతూ అన్నాడు వంశి. తనకి తెలుసు వెంకన్న ఏం చెప్పబోతున్నాడో!

"ఏం లేదు, బాబూ! తమ రిలా ధైర్యంగా వైద్యం చేస్తే, ఈ పన్నువులే కాదు, మనంకూడా అమ్మడు బోవాల్సి వస్తది. తుమునులు యిస్తోనం లేనోళ్ళు, బాబూ! మీరు రాకముందు ఈ వళ్ళలో ఒక డాక్టరుబాబుకూడా వెడు అందరూ మీంతో డబ్బుట్టుకుని ఎట్టుమెల్సి వైద్యం పయిందుకునేవోరు. మీ ధైర్యానా ఆని అన్నీ ఇప్పుడు యిలానే నమకూడుతున్నాయి. పాసీ, ఆ యిస్వాసం ఏమయినా ఉందా, బాబూ, ఈ దొంగనాయాళ్లకి? ఇచ్చే కొద్దీ పిండాలని సూత్తారు. అయినా, నాకు తెలియా కడుగుతాను— ఈ వళ్ళలో మెతుకు లేని ఎదవవెడ్డ సెప్పండి? అందరూ కాసింతో కూసింతో ఉన్నోళ్ళే. అందరూ మీ మంచితనెం సూసి వెత్తి కెక్కుతున్నరు. వ్రతోడికి ఇంత సార్జి అని ఎట్టండి, బాబూ! ఈ అవ్వ మీ కెందు కొప్పదో నేను సూత్తాను."

వంశి ఆలోచనలో పడ్డాడు. వెంకన్న చెప్పేది నిజమే. తను హౌస్‌సర్జన్‌గా ఉన్నప్పుడు అనేక అన్యాయాలు చూశాడు జనరల్ హాస్పిటల్‌లో. నిరుపేదల దగ్గర్నుండి డబ్బు గుంజడం, గేటుమేన్ దగ్గర్నుండి ఎక్స్—రే, రక్తపరీక్ష, అడ్మిషన్, చివరికి ఆపిస్టెంటూ, ఏపుల వరకూ అందరూ వాడి రక్తాన్ని పీల్చేవాళ్ళే. తన మనసు ఇవన్నీ చూస్తూ ఉడికి పోయేది. అమాయకులైన వళ్ళ ప్రజలకు ఉచితంగా వైద్యం చేయాలని, వాళ్ళని పీడించకుండా వాళ్ళ కృతజ్ఞతలో ఇస్తే, వీన్నైనా తీసుకోవాలని అనుకున్నాడు కాని, ఇక్కడికి వచ్చాక తన కనేక విషయాలు తెలిశాయి. ఈ ప్రజలు తను అనుకున్నట్టు అమాయకులు కారు. తెలివి మీరిన మూర్ఖులు. డబ్బు తీసుకోని డాక్టరుమ వైద్యం రాని వాడిగా చూస్తారని, మంచి తనం చూపిస్తే దుర్వినియోగం చేసుకుంటారని, పీల్చ పిప్పి చేసే వాడికే దాసోహం అని పడి ఉంటారని...ఇంకా ఇంకా అనేకం. అసలు డాక్టర్నని మార్చింది ప్రజలేనేమో? తమ పని సిగతా వాళ్ళ కంటే త్వరగా అయిపోవాలనే స్వార్థంతో ఇంత ముట్టజెప్పడం. ఇప్పుడదే అలవాటుగా మారి అందర్నీ వదలని జాడ్యమై కూర్చుంది.

వెంకన్న చెప్పినట్టు ఇక్కడ అందరూ కాకపోయినా సగం మంది బాగా ఉన్నవాళ్ళే. అందరికీ తను ఫ్రీగానే ట్రీట్ చేస్తున్నాడు. అయినా, కృతజ్ఞత చూపిస్తున్నవీనవు ఇంగితం ఎవరికీఉన్నట్టు కనపడదు. ఈ లెక్కను తను విలా జీవించగలడు? కవిత కేం సుఖమీయగలడు?

"మాట్లాడరే, బాబూ! మీరు ఊ అనండి. మిగతది నేను సూత్తాగా?"

"సరేలే, వెంకన్నా." ఆలోచనల నుండి తేరుకుని నిట్టూరుస్తూ అన్నాడు వంశి. "కాని, ఒక సంగతి. ఏమీ లేని పేదల్ని వదిలేసేయి. ఉన్న వాళ్ల సంగతి చూద్దాం ముందు. నువ్వు వెళ్లిరా. మందు లసలు లేవు." లోపలికి నడిచాడు వంశి.

* * *

"ఏమిటి, వంశీ? బాగుంది. ఇవన్నీ తింటే ఇంకేమయినా ఉందా?"

"చూడమ్మాయ్! పండంటి పాపాయిని కనాలంటే ఇవన్నీ తిన్నా లంతే!"

"లేకపోతే?" లేవబోతూ అంది కవిత.

"ఆగాగు. . . ఎక్కడికి? మంచి నీళ్లిగా. . . వే తెస్తాను." హడావుడిగా గ్లాసుతో నీళ్ళు తెచ్చాడు వంశి.

అవి ఎందుకోకుండా ఆశ్చర్యంగా కళ్ళు ఇంతింత చేసుకుని చూసింది కవిత.

"అంటే ఏమిటి మీ ఉద్దేశ్యం? నేను మంచంకూడా దిగకూడదా? మీ సంగతి చూస్తూంటే మీ అవిడ బాధ పడడం సహించలేనట్టున్నారు. మరి మీరే కంటారా ఏమిటి?"

కిలకిల నవ్వింది కవిత. ముచ్చటగా చూశాడు వంశి.

"సరేగాని, నీకు పాప కావాలా, బాబు కావాలా?"

"మీ సంగతి చెప్పండి."

"ఓహో! నీ సంగతి చెప్పు."

"ముందు మీ సంగతి చెపితే చెబుతా నుండండి. మీకు పాప లావాలి. అవునా?"

"అరే! ఎలా తెలిసింది? భలే! మరి నీ సంగతి?"

"వాళు పాపే!"

"అదేమిటి, కవితా! ఆడవాళ్ళు అబ్బాయి కావాలనుకుంటారే? నీ కలాంటి ఇష్టాలు లేవా?" ఆశ్చర్యంగా అన్నాడు వంశి.

"మనం ఇద్దరం ఒకటే అయినప్పుడు వేరు వేరు ఇష్టాలెలా ఉంటాయండి, మొగుడుగారూ!" నవ్వుతూ అంది కవిత.

* * *

రోజులు వరుగెడుతూంది. జరిగి పోతున్న కాలంలా, గతించి పోతున్న జ్ఞాపకాలలా చెట్లూ, పుట్టలూ వెనక్కి పరుగెడుతున్నాయి. పచ్చని చేలమీదుగా మెల్లని గాలి వీస్తుంటే ఎర్రని ముఖమల్ కెరటాలు ఉవ్వెత్తున లేచి ఎడుతున్నట్టుగా ఉంది. చూడడానికి ఎంతో మనోహరంగా ఉందా దృశ్యం.

సారథి మనసులో ఒకటే ఆలోచన. తను వస్తున్నట్టు కేబుల్ ఇచ్చినా వంశి ఎయిర్‌పోర్టుకు రాలే దెందుకని? తను కేవలం వంశిని మాడ్డానికి మాత్రమే ఇండియా వస్తున్నాడని వంశికి తెలుసుగా? తను ఏకాకి. నా అన్నవాళ్ళు లేని జీవితం తనది. ఇప్పటికి అయిదేళ్లయింది వంశిని చూసి. ఈ పాటికి నలుగురు పిల్లలతో . . . ఓహ్! హి మస్ట్ బి వెరీ బిజీ!

ఒక వేళ కేబుల్ అందలేదేమో? అయినా, తను అమెరికా వెళ్లాక వంశికి ఒక్కసారి మాత్రం లెటర్ వ్రాశాడు. అందుకని కోపమేమో?

ఎందుకో గతం పదేపదే తలపు కొస్తుంటే దాన్ని డిస్టర్బ్ చేయడం ఇష్టంలేక కనులు మూసుకున్నాడు సారథి.

* * *

"ఏరా! నీ మాట వీడేగాని మా మాట నీ కక్కర్లేదన్నమాట?" అగ్నిశిఖే అయ్యారు రఘురామయ్యగారు.

"నన్నర్థం చేసుకోండి, నాన్నా! నే నా అమ్మాయిని ప్రేమించాను. మాటిచ్చాను. నేను మాటకి విలువిచ్చే మనిషినని మీకు తెలుసు."

"అబ్బో! నోర్పులేరా కబుర్లు! అవును, డాక్టరు వయ్యావుగా? ఇక మే మెవరం నీ కక్కరలేదు. ఇంత కాలం పెంచి పెద్ద చేసి డాక్టర్ని చేసినందుకు ఇదేనా నువ్వు మాకు జేసే నిర్వాకం? ప్రేమట ప్రేమ— ఏమిటోయ్ ప్రేమ? కని పెంచిన వాళ్లని కాదన్న నిన్న గాక మొన్న వచ్చిన అదే ఎక్కువయిపోయిందా?"

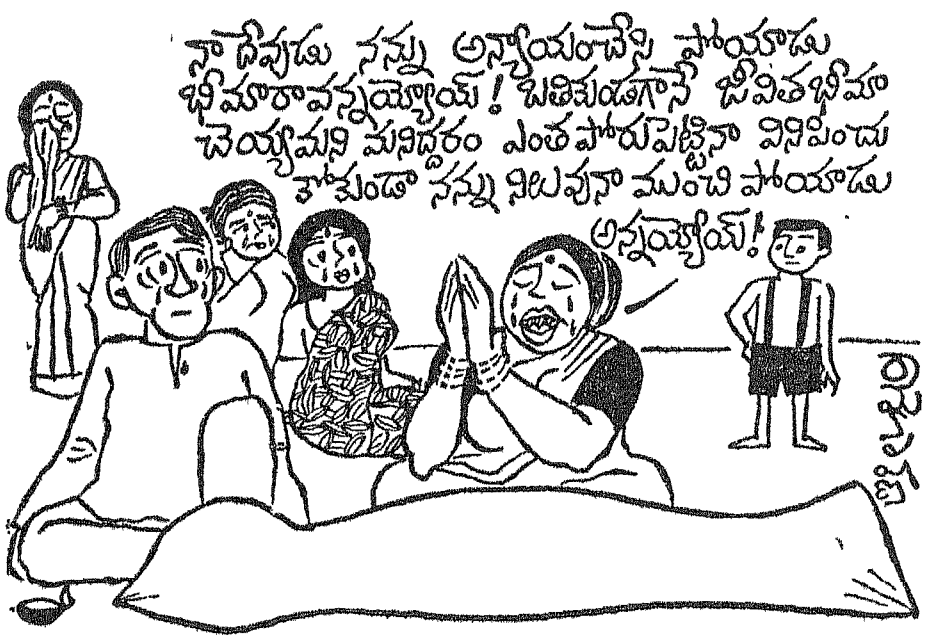

[illegible]

[illegible]

మెత్తని ఇడ్లీ, దోసెలకు మహాలక్ష్మి పప్పు రుబ్బు మెషిను!

★ అందంగా అగుపిస్తుంది ★ కొద్ది చోటులో అమరుతుంది ★ ఆడించటం సులభం ★ మన్నికగా పనిచేస్తుంది
★ విశ్వబ్ధంగా తిరుగుతుంది ★ కాలం, పని కలిసిపస్తుంది
★ పొదుపైనది మరియు నిర్వహణ ఖర్చు తక్కువ.

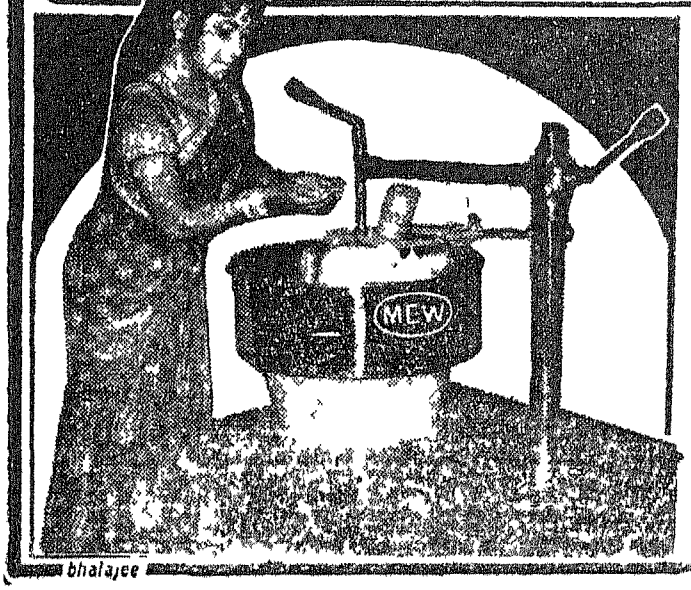

కొద్ది పెట్టుబడితో ఇడ్లీ, దోసె పిండిని రుచుముకు రుబ్బటం ద్వారా డబ్బు సంపాదించండి. మీకు కావలసిన వేరు వేరు సైజులలో లభిస్తున్నవి. ఇంటి వాడకానికి తక్కువ ఖరీదులో పెట్టె మాదిరి మెషీను లభిస్తుంది. ఈ మెషీన్ల కు పునాది అవసరం లేదు. ఇంటి వాడకానికి కరెంటు ఖర్చు నెలంతకు 75 పైసలు మాత్రమే అవుతుంది. హోటళ్లు, వాస్టెళ్లి మరియు కాంటీన్లలో వాడకానికి నమూనాలు ఉన్నవి.

వ్యాపార భోగట్టాలకు:
మహాలక్ష్మి అండ్ కంపెని,
102, పురశవాక్కం హైరోడు, (లా కాలేజి వాస్టలుకు ఎదురుగ) మద్రాసు-10 ఫోన్: 664806

తయారు చేయ వారు:
మహాలక్ష్మి ఇంజనీరింగ్ వర్క్స్,
10/3, రెట్టపుర, కోయం. త్తూరు-27

bhalajee

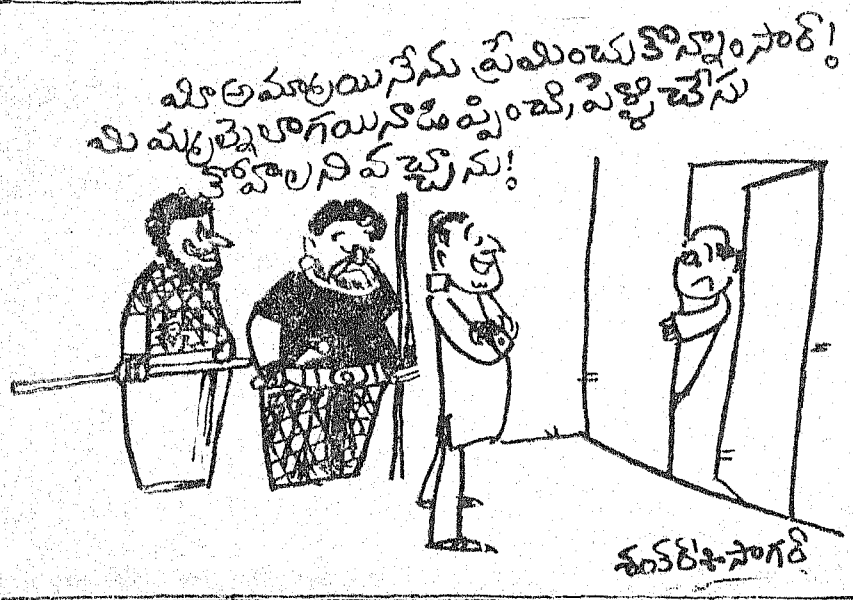

అవసరం లేకుండానే వెళ్ళిపోతున్నాను. అలాగని పృథక్జ్ఞత లేనివాణ్ణి కాను. మీరు పిలిచిన మరు క్షణం లెక్కలు కట్టుకుని వాలుతాను."

రఘురామయ్యగారికి వంశి వెళ్ళిపోతున్నాడనడంతో వెర్రి కోసం, అమాయకుడా ఒళు తెలియకుండా చేశాయి.

"అప్పుడా! లెక్కలొచ్చాయిగా? పోతావు. ఫో! పర్లేదు ఈ గుమ్మంలో ఆగమని చెప్పుకో! నీ కది దేవతేమో గాని, మా కది రాక్షసి. ఈ సమయంలో మమ్మల్ని ఇలా బాధ పెట్టి పోతున్నందుకు తప్పక అనుభవిస్తావు. మా తమరు దీపు తగలకోరు. ఫో! నాకు కొడుకే లేనట్టుకుంటాను. ఉన్న కొడుకు చచ్చాడనుకుంటాను." రఘురామయ్యగారి కంఠం వెంట నీరు ఉబుకుతూంది.

"రఘురామయ్యగారూ! ఇది మీ కేమైనా బాగుందా? ఎంత కష్టం ఉన్నా కన్న కొడుకుని అలా శపించకూడదండీ! ఛ ఛ!" అన్నాడు సారథి.

"ఒకేమ్, సారథీ! నూరాన్? మా అమ్మ దీనుస్తాంది గాని ఒక్క మాటైనా మా నాన్నకి నచ్చ బడుతూందా? తను ఎందు కేడుస్తాంది? ఏమిసా? తన కోరిక తీర్చడం లేదని. [illegible] అంతేగాని, నా నూరేళ్ళ బతుకు మంట కలుపుతూనా వాళ్ళ కక్కరలేదు. వీళ్ళా తల్లితండ్రులు? తమ జీవితాలు లేనో మాకో తెల్లారిపోతాయని తెలిసి కూడా నూరేళ్ళ జీవితాన్ను వాళ్ళ పిడికిలిలో బిగించి, వాళ్ళ ఇష్టాయిష్టాలకి బలి చేయడానికి వెనుదీయని వీళ్ళనా తల్లి తండ్రులు? తల్లి పిల్లల్ని సమర్థించాలి కొన్ని అవసర సమయాల్లో. కనీసం ప్రయత్నించాలి. కాని, మా అమ్మ మా నాన్ననే సమర్థిస్తూంది. కారణం — వాళ్ళ స్వార్థం. అంతగా నన్ను ప్రేమించి నా సుఖమే కావాలనుకుంటే, నా ఆనందమే వాళ్ళ ఆనందంగా భావించి ఎందు కొప్పుకోరుట?"

వంశి బయటి కొచ్చేశాడు. ఇంట్లో ఎవరూ అడ్డ లేదు. సారథి, వంశి స్కూటర్ ఎక్కి నిశాళ బయలుదేరారు.

ఇట్టరి గుండెల్లోనూ భయంకరమైన నిశ్శబ్దం నాట్యం చేస్తూంది. రైలు సమముగా చప్పుడు సంటూ కూర్చున్నా రిద్దరూ. సారథి నెమ్మదిగా అన్నాడు. "నువ్వు కొంచం డిస్టర్బనీ నెట్టుకోవాలి రా! నెమ్మదిగా సమస్యలు సాధించాలి గాని అలా కుంగిపోతే కొట్టినట్టుగా మాట్లాడకూడదు." వంశి నన్నాడు.

"నీలా డిప్లమేట్‌ని కాదురా నేను. నువ్వు గోదావరి పిల్లవి. ఇటునుండి కదిపితే అటు దూకేస్తావు. అటు నుండి కదిపితే ఇటు దూకేస్తావు. నా కది చేత కాదు. ఉన్నది ఉన్నట్టుగా మాట్లాడటమే చేతనవుతుంది. కాని, చిత్రం! నిన్నంతా నెత్తుకుంటారు, నన్ను తిట్టుకుంటారు. అంతే లేదా!"

"కాదురా, వంశీ! వాళ్ళు చెప్పింది కూడా ఆలోచించు. ప్రేమవివాహాలు సుఖం కావడం లేదు సరికదా విడాకుల వరకూ వెళుతున్నాయి. అవునా?" నెమ్మదిగా అన్నారు సారథి.

"ఏరా? మా నాన్నకి వకాల్తా పుచ్చుకున్నావా? సారథీ! ఒకటి చెబుతాను. నాకు తోచింది మాత్రమే సుమా! ప్రేమవివాహాలు సర్వసాధారణంగా పెద్దల ఇష్టాలకు వ్యతిరేకంగా జరుగుతాయి. అంటే, ఇద్దరికీ అందరూ ఉన్నా, ఎవరూ లేనట్టే లెక్కించాలి. మిగతా సమస్యలు ఎలా ఉన్నా కొంతకాలానికి ఎవరూ లేరే— ఒంటరిగా ఉన్నామే అనే వ్యథ, గుబులు బయలుదేరతాయి. స్వంత వాళ్ళ నీడున్న మనలో అందుకు కారణం. మామూలుగా పెద్దలు చేసిన పెళ్ళనుకో. ఏ కష్టం వచ్చినా ఆదుకుంటారు, ఇద్దరి తరఫునా. అందుకని దంపతు లిద్దరికీ కష్టమనిపించదు. డబ్బు కావలసే అత్తవారో, పుట్టింటివారో సర్దుతారు. కాని, ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకుంటే ఈ సహాయాలు బంద్. ఆర్థిక సహాయం ఎటూ ఉండదు. దానితో ప్రతి చిన్న కష్టంకూడా విపరీతంగా అనిపిస్తుంది. కష్టాలు ఒక దానివెనుక ఒకటి వస్తున్నట్టనిపిస్తాయి. దానితో ఓర్పు తగ్గడం ప్రారంభిస్తుంది. మనిషితో అసంతృప్తి చోటు చేసుకుంటుంది. ప్రతి చిన్నదానికి ఇది నీ వల్లే అని ఎదుటి వ్యక్తిని నిందించడం ప్రారంభమౌతుంది భార్యా భర్తల్లో. దానితో విభేదాలు మొదలవుతున్నాయి. అందుకే ప్రాక్టికల్ ప్రాబ్లమ్స్ ఆలోచించి అని తమరు రాకుండా జాగ్రత్త తీసుకుని అన్యోన్యంగా ఉండాలే గాని, విడాకుల వరకూ రాకూడదు. అసలు ప్రేమ పెళ్ళికి పెద్ద పేరు ప్రేమికుల్లో గల అసంతృప్తి, తొందరపాటు వల్లే కలిగింది. నిజం చెప్పాలంటే, ఎవరు మాత్రం ప్రేమ అంటూ బ్రతకగలరు మిగతా అవసర విషయాలు లోపిస్తే? అందుకే ప్రేమ పెళ్ళిళ్ళకి పెద్దవాళ్ళు అంగీకరించారనుకో— ఏ కష్టం వచ్చినా ఇంత బాధ ఉండదు. పైగా కష్టాన్ని పంచుకోవటంలో, బాధని పంచుకోవడంలో ఆనందం పొందుతారు. ప్రేమ పెళ్ళిళ్ళకు పెద్దవాళ్ళు అంగీకరించనియెడ— ఏ పెళ్ళికూడా విఫలం కాదు. సెంట్ పెర్సెంట్ సక్సెస్ అవుతుంది. ఏ కష్టం వచ్చినా ప్రేమించి చేసుకున్నాడుగా, అనుభవించు అంటారు. కాని, అదే కష్టం వాళ్ళు చేసిన పెళ్ళికైనా రావచ్చు. అప్పుడు తేలు కుట్టిన దొంగలా నోరు మూసుకుంటారు. మనుషుల నాలుకంత నీటమైనదీ, వాళ్ళ మనసంత కుళ్ళైనదీ మరొకటి లేదురా ఈ ప్రపంచంలో." అని కర్చీఫ్‌తో మొహం తుడుచుకున్నాడు వంశి.

"మొత్తానికి భలే క్లాసీ చేశావు పెళ్ళిళ్ళ గురించి!" నన్నాడు సారథి.

* * *

కవితతో వంశి పెళ్ళి రిజిస్ట్రేషనుతో నిరాడంబరంగా జరిగిపోయింది.

పెళ్ళికి అటెండ్ అయిన ఏకైక సాక్షి సారథి.

వంశి కవితను తీసుకుని నిశాళ ఆఫీసు వద్దకు వెళ్ళాడు. ప్రాక్టీసు మొదలెట్టాడు.

సారథి స్కాలర్‌షిప్‌తో అమెరికా వెళ్ళాడు.

* * *

ఉలిక్కిపడి మేల్కొన్నాడు సారథి. రైలు కదులుతూంది. గతంలో మునిగి పరిసరాలు గుర్తించుకుంటూ కొచ్చుకుంటూ సూట్‌కేసు అందుకుని కదులుతున్న రైలులోంచి దిగాడు సారథి.

చుట్టూ చూస్తూ ఆశ్చర్య పోయాడు. 'ఏమిటి? వీరింత మారి పోయారా? కనీసం స్టేషనుకి రాకుండా? కేబుల్ అంది ఉండదు' అనుకుంటూ బయటకు వచ్చాడు.

ఉలిక్కిపడ్డాడు సారథి. ఛ ఛ! తన బుర్ర పని చెయ్యడం లేదా? అసలు వీడా ఊళ్ళోనే ఉన్నాడని గారంటే ఏమిటి? అయిదేళ్ళలో ఎన్ని మార్పులొచ్చాయో?

"బాబూ, బండి కట్టమంటారా?" జాలిగా అడిగాడు బండివాడు. ఆ రోజు వాడికేం సూకలు దొరికినట్టు లేదు.

"రఘురామయ్యగారిల్లు తెలుసా?" బుర్ర తోపాడు వాడు.

"అయితే, పద." బండిలో కూర్చుంటూ అన్నాడు.

పంట చేలమధ్యనుండి చెమ్మగిలా పోతూంది బండి. పల్లని పైరగాలికి [illegible] అక్కడికీ, ఇక్కడికీ ఎంత తేడా? ఎప్పుడూ, ఎవరో తరుముతున్నట్టు హడావుడిగా, శాంతి లేని జీవితం అనేది కాదా ఇలా ప్రకృతిని తీరికగా చూస్తూ ఆనందించే అవకాశం తనకీ అయిదు సంవత్సరాల్లో ఎప్పుడూ రాలేదు. నాగరికత మునుగులో కృత్రిమ జీవితం గడిపి గడిపి మునిగెత్తింది.

అచ్చు తప్పు

కె. శివారెడ్డి

ఇంట్లో
చీకట్లో
గాలేమీ కదలనప్పుడు
కట్టెగా కటికీలు కళ్ళు మూసుకున్నప్పుడు
రెండు పాంబ్రాణి కడ్డీలు వెలుగుతుంటే చూశారా!

రెండు కళ్ళముందు
రెండు దీపాలు వెలిగినట్లు
రెండు కళ్ళలో రెండు ప్రమిదలైనట్లు
కళ్ళముందు ఎత్తైన అగ్నిశిఖల శిఖరాలైనట్లు—

విశాలమైన రాత్రి దిల్లమీద
చీకటి ఒలికి తొరతొరగా వ్యాపించిం తర్వాత
గాలి, నోరూ పాయీ లేని
స్తంభాల్లా దోతదోనినట్లు అయినప్పుడు
ఎక్కడి నిశ్శబ్దం అక్కడె గుండె పగిలి చస్తున్నప్పుడు

కటికి నదిఒడ్డున కూర్చుని
రెండు పాంబ్రాణి కడ్డీలు
పొర్లి పొర్లి సువాసనల నవ్వులు నవ్వుతుంటే ఎర్రగా

చూశారా ఎవరైనా
చూళ్ళేదా – అయితే
అచ్చు తప్పు దిద్దుకుని చూచుకోండి
ఇంట్లో కాదు
ఒంట్లో!

★

సాయంత్రం వీరేండలో వచ్చిన ఎల్పీ బంగారు రంగులో మెరిసిపోతున్నాయి. రోడ్డుపక్క మామిడి తోట ముదలయింది. అది వంశి వాళ్ల తోట. ఎక్కడో కోయిల తీయగా కూస్తూంది. సారథి నవ్వుతున్నాడు. ఈ తోటలోనే వంశీ, తానూ చిన్నప్పుడు ఆడుకునే వారు. రెండెకరాల తోట అది. మధ్యలో గోదావరి. ఎంత హాయిగా గడిచిపోయింది బాల్యం! విడ్చూర్చాడు సారథి. తోటలో అంటిమాలి కర్రతో పనుపుల్ని జయుకికి అరిమేస్తున్నాడు. దూరంగా తోటలోపల ఎవరో పిచ్చివాడు చింపిరి జుట్టు, మురికి బట్టలతో చిన్న రాతి అరుగుమీద కూర్చున్నాడు. అతడి పక్క ఒక కుక్క తోక ఊపుతూ విలబడింది. నవ్వుకున్నాడు. సారథి. బొమ్మల్లో సరిగా ఇలాగే వేస్తారు. ఒక దేవదాసు, అతడి పక్క ఒక ఫెయిత్‌ఫుల్ డాగ్.

బండి ఊళ్లోకి వస్తూంది. సారథి మనసు చెప్పలేని ఆనందంతో బరువుగా అయిపోయింది. ఎన్నాళ్లకి మళ్లీ ఇక్కడ అడుగు పెట్టాడు తను! అందరూ బతికిపోయి ఉంటారు. కలుపుకు ఏం చెస్తారులే! ఒక్కగానొక్క కొడుకు.

* * *

ఇల్లంతా వెలవెల పోతూంది. ఎవరూ ఉన్న అలికిడి లేదు. ఇక్కడెవరూ ఉండడం లేదేమో? అనుమానం విస్తృతి చేసుకోవ దానికి పిలిచాడు.

"ఎవరూ?" ఎవరో ముసలాయన కర్ర పట్టుకుని నడుస్తూ వచ్చాడు.

"చూడయ్యా. . . ఇక్కడ. . . అరె! రఘురామయ్యగారూ! మీరా?" విభ్రాంతుడైనాడు సారథి.

"ఎవరది. . . సారథీ. . . నువ్వా!!" అయన వోట మాట రాక.

సారథి కెందుకో గుండె బరువెక్కి పిస్తేజంగా అయిపోతూంది. చిక్కబట్టుకున్న ధైర్యంతో అడిగాడు— "వంశి ఎక్కడున్నాడండి?" అని.

"వంశి. . . వంశిని చూస్తావా?" బాధపడుతున్నా రాయన.

సారథికి గుండెకి ఒకసారి గుచ్చినట్టయింది. వంశికేమయింది? భగవాన్! నా వంశి కేమయింది? సారథి మెదడు పని చెయ్యడం మానేసింది.

"వద, బాబూ, వంశిని చూపిస్తాను." కర్ర తీసుకుని నడవడం ప్రారంభించారు రఘురామయ్యగారు. ఆయన చెపుతున్నది. వింటూ ఆయన వెనక హృదయం చిక్కబట్టుకుంటూ నడిచాడు సారథి.

* * *

వంశి కమల్లో విరంతర ఆవేదన. పొంగి పొరలుతున్న కన్నీటి మనకల్లో గతం వద్దన్నా భయంకరంగా మనసు కలిచేస్తూంది.

ఆ రోజు. . . తాను వెంకన్నను మందులకి పంపాడు. ఆ దినం సాయంత్రం నిద్ర లేచిన కవిత కొద్దిగా దుక్కుతూంది. ముఖమంతా భారంగా, కళ్ళు ఎర్రగా వాచి ఉన్నాయి. తమ ఆత్రతగా చూశాడు. "అబ్బే, ఏం లేదు. మొన్న మంచులో కూర్చున్నాం కదూ? కాస్త జలుబు చేసింది" అంది కవిత.

"ఓహ్! నీకు మంచు పడదని చెప్పలేదే, కవితా?" అన్నాడు తన కా విషయం తెలియనందుకు బాధపడుతూ.

"ఇప్పు డేమయింది గనుక?" అంది కవిత.

"ఏదీ చూడనీయ్" అంటూ నొసటి మీద చేయి వేస్తూ ఉలికిపడ్డాడు. "ఏమిటి, కవితా? జ్వరమొచ్చిందనికూడా చెప్పవు?" తెర్మామీటరు చూస్తూ మరోమారు ఉలికిపడ్డాడు.

"నాటవాలుగు. . ." అంగ్ల థైర్మో పెట్టి చూశాడు. కొద్దిగా 'ఇన్‌ఫెక్షన్' ఉంది. ఎంతమందికో ట్రీట్ చేస్తున్నాడు. అయినా, స్వంత వాళ్ల కనగానే అందునా ప్రాణప్రియమైన వ్యక్తి కనగానే ఆత్రత, గాభరా. విచిత్రం. నవ్వుకున్నాడు ఎంతయినా నేనూ మనిషినేగా అనుకుంటూ.

"మూడండి, శ్రీమతిగారూ. తమరు ఏమీ లేదని ఇలా కూర్చుంటే ఎలా? నీకు మాటవాలుగు జ్వరముంది. పైగా ఊపిరితిత్తుల్లో. . ."

"ఏమిటి టీ బిపా?" నవ్వింది కవిత.

"ఛ మొద్దూ! చిన్న జలుబు. ఒక్క వాలుగంటే వాలుగు ఇంజక్షన్లు తీసుకుంటేనా—జ్వరాన్ని ఎంచక్కా కాకెత్తుకు పోతుంది. సరేనా? !"

"అమ్మో! ఇంజక్షనా! . . . నాకు భయం, బాబూ! మామూలు మాత్రలివ్వు."

కళ్ళు గుండ్రంగా తిప్పుతూ చేతు తూంటే "జ్వరంలోకూడా ఎంత అందంగా ఉన్నావు, కవితా" అంటూ నొసటిమీద ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.

"వంశీ. . . ఇలా పీ ఒడిలో తల పెట్టుకుని పడుకుంటే ఎంత హాయిగా ఉంటో తెలుసా? జ్వరం గీరం మరి పోతుంది!"

"అమ్మదొంగా! ఇంజక్షను ఎగ్గొట్టడానికా ఈ ఎత్తులు?" నవ్వాడు వంశి.

"వంశీ! ఒకసారేమో నా కాలికి దెబ్బ తగిలింది. తగిలితేనూ దబ్బలం లాంటి మాటితో ఇన్ని పెన్సిలిన్లు పొడిచా డొక రాక్షసుడు." బంగ మూతి పెట్టి, బుగ్గ చేతులూ పిరవంగా తిప్పుతూ చెపుతూంది కవిత. అలా చూస్తుంటే మైమరిచి పోతున్నాడు వంశి.

"మరి నీవూ రాక్షసుణ్ణే కదా!" ఇంజక్షను కలుపుతూ అన్నాడు.

"నువ్వా! నువ్వు నా దేవుడివి." భక్తి, ఆరాధన మిళితమైన భావాన్ని పెదవులిండా నింపుకుంటూ అంది.

"నా జనితా!" ప్రేమగా తల నిమురుతూ అన్నాడు. "మరి ఇంజక్షను ఇచ్చేదా?"

"అబ్బా! నాకు భయం, బాబూ. ఒక్క క్షణం ఆగు. . ." అంది చిన్న పిల్లలా కంగారుపడుతూ. కవిత అలా కంగారు పడుతుంటే ఇంకా ఆడించాలని ఉంది వంశి.

"బాబూ. . . డాక్టరు పెళ్ళాంకి భయమేమిటబ్బా!" వంశి నవ్వుతున్నాడు. వంశిని చూసి కవిత నవ్వుతూంది.

"కవితా! మంచిదావిడ కదూ! మళ్లీ త్వరగా ఇప్పుడోతో నీడిల్ బ్లాక్ అయి పోతుంది. ఈ పెన్సిలిన్‌తో ఆడే గోడవు." బ్రతిమిలాడుతూ అన్నాడు.

"ఊహూంహుంహుం" అనుకుంటూ, "నువే ఇంజక్షన్ తీసుకుంటే ఏమిస్తావు" అంది.

"అరె, ఇచ్చానుగా?"

"ఏమిటి?" ఆశ్చర్యపోతూ అంది కవిత. 'చెప్పేదా' అంటూ వంగి చెవి దగ్గర 'చక్కని పాపాయి' అని వంశి అంటుంటే సిగ్గుతో ఎర్రబడిన ముఖాన్ని రెండు చేతులతోనే కప్పుకుంది కవిత.

* * *

ఇంజక్షను చేసి వీరేంజి పిల్లలో కడిగి తిరిగి బాక్సులో పెట్టబోతున్నాడు వంశి.

"వంశీ. . . నా కేదో అవుతూంది. వంశీ. ఈ తిరుగుబుడ్డట్టుగా ఉంది." మెల్లిగా అంది కవిత.

వంశి గుండె అగినట్టయింది. ఒళ్లంతా చెమ్మగా అయిపోయింది. వణుకుతూన్న

జీవనయాత్ర

ఫొటో— జి. [illegible] (ఆర్ట్స్)

చేతులతో పల్లు బూదాడు. రాపిడా, నిడిక్ తగిలించి ఏంప్యూల్లో దూర్చాడు. చేతులు ఎరీతంగా వణికిపోతున్నాయి. ప్రభూ! నా కవితను కాపాడు. . . నా కింకేం అడ్డు. . . నా జీవితాంతం నీకు సేవ చేస్తాను. నా కవితను నాకు దక్కించు. . . ఇంజెక్షన్ పెట్టి లాగాడు. చేతులు విపరీతంగా వణకాయి. సడెన్‌గా చేతులో ఏంప్యూల్ నేలమీద పడిపోయింది. 'నో!' వెర్రికేక వేసి కిందికి వంగాడు. ఎంతో కింద ఎర్రటినెల. పక్కన ఉంతోనె ఎడారిలో నదిలా పారిపోయింది మందు. పిచ్చిగా వేత్తై ఏంప్యూల్ కేసి చూశాడు. మందేమయినా మిగిలిందేమో అని. అంతా కంటోన్లో నీరు పొంగుతుంది. ఖాళీ ఏంప్యూల్ నవ్వుతూంది. "పనికి. . ." గుండె ఎగిలేలా అరిచాడు. కాని, అప్పటికే కవిత మాటాడ్డం మానేసి, శ్వాస పీల్చడం మానేసి చలా పోయింది. మందు ఇంకిపోయిన చోట పిచ్చిగా అడిమాడు. మళ్లీ మందులన్నీ వెదికాడు. ఆ ఊరిలో ఉన్న మందులన్నీ వాడి ఒక పేషెంట్‌ని బ్రతికించాడు. కాని, అన్ని దారా పచ్చేసరికి. . . భగవాన్! కవిత వైపు చూశాడు. . . ఎక్కడో మెత్తగా కొట్టుకుంటూంది. మనసు కొంచెం బుద్ధిగా పోతూ మళ్లీ అగాధానికి జారిపోయింది. అది కవిత పల్లు కాదు. తన వళ్ళతో పల్లు

[illegible] తగిలి [illegible] జరిగిపోయాయి. [illegible] తెలుసు, అంతా అయిపోయిందని, కవిత [illegible] కొరి, ఆ స్వరం ఛరించుకోలేకున్నాడు. ఎవరో సమైరె వ్యక్తం పడుతుంది వచ్చాడో, ఎవరైతే [illegible] ప్రేమించాడో ఆ కవిత [illegible]. [illegible] భగవాన్. . . కవితను [illegible] భగవాన్! [illegible] . . . అయ్. . . అయ్. . . వాంతి [illegible] చేతులలో చంపుతున్న [illegible] పరిచయమయ్యి [illegible] తగిలేలా [illegible] కవిత [illegible] తగిలేలా [illegible] ఎంత. నిధి ఎంత [illegible]!

ఎంతో కన్నులు ధారాపాతంగా [illegible] న్నాయి. కవితా, నన్ను పిచ్చిగా ప్రేమించి నన్ను నమ్మినందుకు నా అరచేతులతో నన్ను చంపేశావు, కవితా. . . కవితా. . . నాకు శిక్ష విధించు, కవితా. . . [illegible] శిక్షించు. . . [illegible] పిల్లలా ఏడుస్తున్నాడు ఎంతో. . .

* * *

సారథి గుండె చలనం ఆగిపోయింది [illegible] "[illegible]" [illegible] "ఎంత!" [illegible]

ఎంతో [illegible] ఎక్కడ [illegible] పోయింది. కాని, మాట [illegible] అని కన్నుల్లో కపిలలు చేరువ ఏడాడని [illegible] అన్నాడు సందేహముంది. ★